

Dosarul nr. 3ra-516/23
2-20102739-01-3ra-27052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

06 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „MMD” împotriva Serviciului Vamal cu privire la contestarea actelor administrative defavorabile, obligarea restituirii sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „MMD” și menținută hotărârea instanței de fond,

c o n s t a ț ă :

La 20 august 2020, SRL ”MMD” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal, solicitând anularea actelor de inspecție 2080I22766, 2080I22773, 2080I22730, 2080I22795, 2080I22751 și 2080I22757 din 28 mai 2020, anularea deciziilor de regularizare nr. 750, nr. 751, nr. 752, nr. 753, nr. 754 din 25 iunie 2020 și nr. 759 din 26 iunie 2020, anularea procesului-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al comisiei de experți a Biroului vamal Centru în partea ce vizează SRL „MMD”, obligarea pârâtului să restituie suma drepturilor de import încasate în plus prin deciziile de regularizare în cuantum total de 58 618,73 de lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, este o companie fondată în anul 1997 și este specializată în comerțul produselor alimentare, precum și importul produselor alimentare în Republica Moldova. Compania are o reputație ireproșabilă și nu a fost niciodată antrenată în activități contrare legii. Compania este membră a Asociației „Uniunea producătorilor și Importatorilor de Produse din Carne și Lapte din Republica Moldova”. De mai mulți ani compania colaborează cu cel mai mare holding de producere și export a cărnii din Ucraina și anume cu compania SAP ”Myronivsky Hliboproduct” (ЧАО «МХП»).

Reclamanta a menționat că, la 01 decembrie 2017, a încheiat cu compania SAP „Myronivsky Hliboproduct” contractul nr. KD-E78, privind vânzare-cumpărare cadru, iar potrivit pct. 1.1 și 1.2 din acesta, vânzătorul acceptă de a vinde și de a livra, iar cumpărătorul de a achita produsele (carne de pui, semifabricate, subproduse și carne dezosată mecanic de pui broiler congelați și răciți în sortiment, produse culinare din carne în sortiment). Conform pct. 2.2 din contract, prețul mărfurilor este stabilit fie în anexe la contract, fie în specificațiile care fac parte integrantă a contractului. Contractul nominalizat a fost amendat de către părți de mai multe ori prin acorduri adiționale, astfel încât să facă colaborarea mai simplă și mai ușoară.

A relatat că, potrivit acordului adițional nr. 10 din 01 mai 2020: pct. 2.2 din contractul de vânzare-cumpărare nr. KD-E78 s-a expus în următoarea redacție: „Tipul și cantitatea mărfurilor expediate conform contractului, prețurile și programul livrărilor trebuie să fie convenite de către părți prin e-mail. Părțile au convenit că cel târziu la sfârșitul lunii curente ar trebui să convină, prin e-mail, asupra tipului, cantității, prețului și programului de încărcare pentru câteva luni înainte. După coordonare, vânzătorul eliberează bunuri către cumpărător conform tipului, cantității și prețului convenit anterior, iar cumpărătorul se obligă să accepte marfa”; pct. 4.1 din contractul de vânzare-cumpărare nr. KD-E78 s-a expus în următoarea redacție: „cumpărătorul se obligă să efectueze plata pentru marfa timp de 30 de zile calendaristice din momentul livrării. Data livrării este considerată data perfectării declarației vamale pentru marfa de către vânzător”; pct. 6.5 din contractul de vânzare-cumpărare nr. KD-E78 s-a expus în următoarea redacție: „vânzătorul are dreptul să nu efectueze livrarea lotului de produse până la momentul achitării complete de către cumpărător a loturilor de marfa deja livrate. Vânzătorul încetează livrările de marfă în cazul în care datoria cumpărătorului pentru marfa depășește valoarea de 700 000 dolari SUA”.

A invocat reclamanta că, timp de mai mulți ani compania a efectuat importuri de carne de la SAP „Myronivsky Hliboproduct” (ЧАО «МХП») în temeiul contractului menționat și de fiecare dată organul vamal a efectuat vămuirea acestor mărfuri acceptând valoarea în vamă declarată conform metodei determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit. Cu toate acestea, începând cu data de 27 mai 2020, importurile de carne efectuate de la SAP „Myronivsky Hliboproduct” (ЧАО «МХП») au fost redirectionate de pe culoarul verde de vămuire, pe culoarul galben de vămuire, motivându-se faptul că ar exista suspiciuni de subevaluare, fiind emise și acte de inspecție în acest sens. Respectiv, la 27 mai 2020, SRL „MMD” a depus la Biroul vamal Centru, șase declarații vamale: DV 2080I22766, DV2080I22773, DV2080I22730, DV2080I22795, DV2080I22751 și DV2080I22757, valoarea în vamă pentru toate aceste importuri fiind declarată conform metodei determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

A susținut că organul vamal, nu a acceptat valoarea în vamă declarată și a emis actele de inspecție nr. 2080I22766, 2080I22773, 2080I22730, 2080I22795, 2080I22751, 2080I22757 toate din 28 mai 2020. Având în vedere că toate actele aferente vămuirii au fost prezentate în procesul declarării, reclamanta nu a fost de acord cu emiterea actelor de inspecție și a acceptat să fie prezentate organului vamal orice acte adiționale care există și care sânt pertinente pentru excluderea dubiilor apărute privind valoarea în vamă. Ținând cont de art. 172 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 și art.371 din Regulamentul privind modul de

declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, s-a dispus amânarea determinării definitive a valorii în vamă pentru declarații vamale DV 2080I22766, DV2080I22773, DV2080I22730, DV2080I22795, DV2080I22751 și DV2080I22757, pentru prezentarea documentelor suplimentare și pentru ca organul vamal să își determine poziția sa vis-a-vis de importurile companiei. Deși au fost prezentate acte suficiente, la data depunerii declarațiilor vamale menționate, totuși s-a mai prezentat un set de acte necesare în perioada când determinarea valorii în vamă era amânată.

La ședința din 11 iunie 2020, la care reclamanta nu a fost invitată, comisia de experți a Biroului vamal Centru, a emis procesul-verbal nr. 2 prin care a decis respingerea metodei de tranzacție declarată de companie la tranzacțiile de import în baza declarațiilor vamale: DV 2080I22766, DV2080I22773, DV2080I22730, DV2080I22795, DV2080I22751 și DV2080I22757. Mai mult ca atât, procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020, nu i-a fost comunicat și a fost refuzată eliberarea acestuia.

A notat că, după emiterea deciziei de respingere a metodei de tranzacție prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020, la 16 iunie 2020, Biroul vamal Centru a făcut mențiunea respectivă în actele de inspecție: nr. 2080I22766, 2080I22773, 2080I22730, 2080I22795, 2080I22751, 2080I22757 din 28 mai 2020, și a adus la cunoștința reclamantei faptul că vor fi emise decizii de regularizare conform pct. 50 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.974 din 15 august 2016 care prevede că „în cazul în care, în urma întreprinderii acțiunilor vizate la pct.48, valoarea în vamă declarată nu se demonstrează, organul vamal stabilește valoarea în vamă cu caracter definitiv în baza informațiilor deținute, cu informarea declarantului prin actul de inspecție. În situația prevăzută la alineatul unu din prezentul punct, organul vamal întocmește decizia de regularizare potrivit prevederilor art.127 din Codul vamal, cu încasarea în totalitate ori în parte a garanției suficiente constituite.

A mai indicat că, la 25 iunie 2020, Biroul vamal Centru a emis deciziile de regularizare nr. 750, nr. 751, nr. 752, nr. 753, nr. 754, iar la 26 iunie 2020 a emis decizia de regularizare nr. 759, prin care a recalculat obligația vamală a SRL „MMD” în baza declarațiilor vamale: DV 2080I22757, DV 2080I22730, DV 2080I22773, DV 2080I22766, DV 2080I22751 și DV 2080I22795, temeiul emiterii deciziilor de regularizare constituind procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al Comisiei de experți a Biroului vamal Centru, prin care s-a decis respingerea metodei de tranzacție.

Cu referire la declarațiile vamale DV2080I22766, DV2080I22773, DV2080I22730, DV2080I22795, DV2080I22751, DV2080I22757, reclamanta a specificat că, a prezentat toată informația și toate documentele de însoțire necesare pentru determinarea valorii în vamă conform metodei de tranzacție, iar suspiciunile indicate de Biroul vamal Centru în actele de inspecție, nu corespund adevărului. Astfel, consideră greșită remarca organului vamal că în invoice nu este indicat termenul de achitare, or termenul de achitare este prevăzut de pct. 4.1 din contractul nr. KD-E78 din 01 decembrie 2017 ”Condiții de plată”, amendat prin acordul adițional nr. 10 din 01 mai 2020 și constituie 30 de zile calendaristice din momentul livrării. Mențiunea că, în ordinele de plată din luna aprilie-mai în rubrica destinația plății este indicat numărul contractului nr. KD-E78 din 01 decembrie 2017, fără a fi indicată proforma/invoice, de asemenea o consideră eronată, ori nu este prevăzută obligativitatea achitării prețului mărfii primite în temeiul unei proforma/invoice.

A relatat reclamanta că, organul vamal nu a pus la îndoială veridicitatea contractului nr. KD-E78 din 01 decembrie 2017 și a clauzelor acestuia, dar totodată, a menționat că în oferta de preț din 01 aprilie 2020 și 01 mai 2020 prețurile sunt propuse la condiția de livrare FCA (Incoterms) cu achitarea în avans a 100%, iar în cele 6 declarații vamale în rubrica 28 achitarea urmează să se facă în decurs de 3 luni. În actul de verificare prezentat, se identifică că achitarea este reeșalonată, astfel datoria la 01 aprilie 2020 constituie 690 516,73 dolari SUA iar la data de 29 mai 2020 datoria constituie 607 414,82 dolari SUA, ce contravine ofertei de preț unde este indicat expres prețul per tonă numai cu condiție achitare prealabilă 100%.

Consideră eronată această mențiune, deoarece, SAP „Myronivsky Hliboproduct” (ЧАО «МХП») este o companie foarte mare care acoperă circa 64% din toată piața internă a Ucrainei. O astfel de companie nu face oferte de preț pentru fiecare cumpărător în parte, ofertele de preț sunt generale și se fac pentru diferite regiuni din Europa sau pentru fiecare țară aparte. La caz, a fost prezentată o ofertă de preț pentru Republica Moldova. Această ofertă de preț nu poate și nu trebuie comparată cu contractul comercial nr. KD-E78 din 01 decembrie 2017 încheiat între SAP „Myronivsky Hliboproduct” (ЧАО «МХП») și SRL ”MMD”. Ori, relațiile comerciale (în special cantitatea, prețul condițiile de livrare și răspunderea) între aceste companii sunt reglementate prin contractul comercial menționat.

Astfel, este ilegală decizia organului vamal de a exclude prevederile contractuale referitoare la preț folosind oferta făcută de SAP ”Myronivsky Hliboproduct” (ЧАО «МХП») pentru orice potențial cumpărător din Republica Moldova, deoarece relațiile contractuale între SAP ”Myronivsky Hliboproduct” (ЧАО «МХП») și SRL ”MMD” prevăd achitarea eșalonată.

A opinat reclamanta că, este ilegală mențiunea organului vamal precum că, datoria la 01 aprilie 2020 constituie 690 516,73 dolari SUA iar la 29 mai 2020 datoria constituie 607 414,82 dolari SUA, ce contravine ofertei de preț, or, datoriile apărute în temeiul unui contract pot fi raportate juridic corect doar la contract și nu la ofertele de preț. Totodată, potrivit pct. 6.5 din contractul nr. KD-E78 din 01 decembrie 2017, amendat prin acordul adițional nr. 10 din 01 mai 2020 marja admisă a datoriei cumpărătorului pentru marfa constituie valoarea de 700 000 dolari SUA. Prin urmare, este evident că actele și informațiile prezentate de compania reclamantă aici nu avea nici un fel de contradicții. Cu referire la mențiunea în actul de verificare prezentat că, soldul la 01 aprilie 2020, reflectă o datorie către vânzător de 690 516,73 dolari SUA, potrivit pct. 4.1 din anexa nr. 1 cumpărătorul este obligat să efectueze achitarea în decurs de 14 zile bancare din momentul perfectării declarației vamale de export de către vânzător sau cumpărătorul poate efectua achitarea în avans. Astfel în decurs de 14 zile bancare la data de 01 aprilie 2020 cumpărătorul a achitat numai 436 035 dolari SUA, în acest context nu sânt respectate prevederile pct. 4.1 din anexa nr. 1 la contractul nr. KD-E78 din 01 decembrie 2017, reclamanta a menționat că potrivit art.11 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 32 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, organul vamal verifică corectitudinea datelor din documentele prezentate, dar nu își asumă drepturi și atribuții de verificare a respectării obligațiilor contractuale între părți. Deși nu este de competența organului vamal să aprecieze respectarea sau nerespectarea obligațiilor contractuale, potrivit pct. 6.5 din contractul nr. KD-E78 din 01 decembrie 2017, amendat prin acordul adițional nr. 10 din 01 mai

2020 marja admisă a datoriei cumpărătorului pentru marfa constituie valoarea de 700 000 dolari SUA. Astfel, având în vedere că această marjă nu era depășită compania ucraineană SAP "Myronivsky Hliboproduct" (ЧАО «МХП») a livrat în continuare marfa către SRL "MMD" cu existența datoriilor menționate.

Reclamanta a menționat că cu referire la argumentele organului vamal că, la contract lipsește anexa nr. 8, nu este clar cum anexa nr. 8 la contractul nr. KD-E78 din 01 decembrie 2017 ar fi putut influența sau nu decizia privind valoarea în vamă. Cu referire la indicarea de către autoritatea vamală a faptului că, în urma analizei facturilor fiscale prezentate, s-a identificat că în urma livrărilor de sferturi posterioare către companiile SRL „Trialtex Plus” și SRL „Speranța Familiei” ar exista o interdependență între vânzător și cumpărător, reclamanta a indicat că, potrivit art. 11 alin. (5) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal, la determinarea acceptabilității valorii tranzacției în scopul aplicării prevederilor alin.(4), interdependența cumpărătorului și vânzătorului, conform alin.(6), nu va constitui un motiv suficient pentru a considera valoarea tranzacției inacceptabilă. În acest caz, se examinează circumstanțele vânzării și valoarea tranzacției se acceptă cu condiția ca interdependența să nu influențeze prețul.

A considerat reclamanta că, autoritatea interpretează greșit și aplică abuziv art. 11 alin. (4) lit. b) din Legea cu privire la tariful vamal, în partea în care în mențiunile la actul de inspecție susține că ar exista anumite condiții în cadrul vânzării pe care organul vamal nu le-ar putea evalua. În partea ce ține de emiterea deciziilor de regularizare: nr. 750, nr. 751, nr. 752, nr. 753, nr. 754 din 25 iunie 2020 și nr. 759 din 26 iunie 2020, reclamanta consideră că acestea sânt acte administrative defavorabile a căror ilegalitate este strict subsecventă ilegalității actelor de inspecție menționate și ilegalității deciziei adoptate prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al Comisiei de experți a Biroului vamal Centru. Cu referire la procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020, reclamanta a menționat că acesta reprezintă decizia autorității vamale referitoare la valoarea în vamă, în sensul art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la tariful vamal și care poate fi contestată în instanță de către declarant fără penalizare, or, decizia privind valoarea în vamă adoptată de organul vamal prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 este folosită de la data emiterii lui ca temei de emiterie a actelor de inspecție și de majorare a valorii în vamă pentru toate importurile SRL „MMD”.

Prin hotărârea din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „MMD” împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile, obligarea restituirii sumei drepturilor de import încasate în plus și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă.

La 06 iulie 2022, SRL „MMD” a contestat cu apel hotărârea din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 05 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de SRL „MMD” și menținută hotărârea din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 235, 236-249).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, în rezultatul contrapunerii informației reflectate în declarațiile vamale și din actele suplimentare prezentate de SRL „MMD”, constatând discrepanțe și suspiciunile asupra veridicității prețului efectiv plătit în cazul tranzacțiilor menționate, care nu au fost înlăturate prin actele prezentate suplimentar de către declarant, autoritatea vamală corect nu a acceptat

metoda de tranzacție pentru care a optat SRL „MMD”. Potrivit pct.36 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, atunci când declarantul furnizează actele și/sau informațiile suplimentare, dar în urma examinării acestora suspiciunile privind veridicitatea valorii în vamă declarate nu sunt înlăturate sau declarantul nu prezintă în termenul stabilit acte și/sau informații suplimentare, organul vamal înscrie în actul de inspecție motivul neacceptării metodei de tranzacție și acordă declarantului posibilitatea de a răspunde în scris în termen de 4 ore de la recepționarea actului de inspecție, cu prezentarea dovezilor corespunzătoare. În urma examinării informației suplimentare prezentate de către declarant, organul vamal decide referitor la acceptarea/neacceptarea valorii în vamă declarate.

A mai reținut că, conform pct.9 din același Regulament, organul vamal este în drept să nu determine valoarea în vamă a mărfurilor importate pe baza metodei valorii de tranzacție, în cazul în care, în conformitate cu procedura vizată la alineatul doi din prezentul punct, are îndoieli întemeiate că valoarea declarată nu reprezintă suma totală, plătită sau de plătit, menționată la art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal. În situația prevăzută la alineatul unu din prezentul punct, organul vamal este în drept să solicite informații suplimentare în conformitate cu pct. 27 alin. (5) și pct. 29 alin. (2) din prezentul Regulament. În cazul în care aceste îndoieli persistă, înainte de a lua o decizie, organul vamal informează în scris, la cererea scrisă a declarantului, privind motivele pe care se întemeiază aceste îndoieli și îi acordă un termen rezonabil de răspuns, dar care nu va depăși termenul prevăzut în art. 199 Cod vamal.

Astfel, instanța de apel consideră întemeiată concluzia primei instanțe cu referire la argumentele SRL „MMD”, precum că motivele organului vamal pentru neacceptarea valorii de tranzacție, ca metodă declarată a valorii în vamă, sunt artificiale și neîntemeiate, or, potrivit actelor de inspecție în momentul examinării actelor prezentate și verificării corectitudinii determinării valorii în vamă cu accesarea datelor din portalul Serviciului Vamal, s-au stabilit riscuri potențiale - risc de suspiciune marfă subevaluată.

De asemenea, instanța de apel a constatat că, fiindu-i oferită posibilitatea de a prezenta acte suplimentare care să demonstreze că interdependența nu a influențat prețul mărfii, sau de a declara valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea consecutivă a metodelor prevăzute de art. 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal sau de a solicita amânarea în vederea determinării valorii în vamă, SRL „MMD” nu a prezentat acte suficiente în vederea susținerii valorii declarate, ceea ce denotă cu certitudine că, acțiunile Biroului vamal Centru, la emiterea actelor de inspecție, au fost întreprinse în strictă conformitate cu cadrul legal care guvernează situația din speță, nefiind constatate careva temeuri de ilegalitate a acestora.

Curtea de Apel Chișinău a menționat că, prima instanță întemeiată a stabilit legalitatea actelor de inspecție nr.2080I22766 din 28 mai 2020, nr.2080I22773 din 28 mai 2020, nr.2080I22730 din 28 mai 2020, nr.2080I22795 din 28 mai 2020, nr.2080I22751 din 28 mai 2020, nr.2080I22757 din 28 mai 2020 emise de Biroul vamal Centru, nefiind constatate careva vicii la emiterea acestora.

Astfel, dat fiind faptul că nici în prima instanță și nici în instanța de apel nu au fost stabilite careva temeuri de ilegalitate a actelor de inspecție, deciziile de regularizare nr. 750 din 25 iunie 2020, nr. 751 din 25 iunie 2020, nr. 752 din 25 iunie 2020, nr. 753 din 25 iunie 2020, nr. 754 din 25 iunie 2020, nr. 759 din 26 iunie 2020, sunt întemeiate și emise în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În asemenea situație, instanța de apel a constatat că prin actele administrative contestate nu se încalcă dreptul agentului economic, întrucât acțiunile organului vamal la verificarea corectitudinii în vamă sunt reglementate expres de cadrul legal, iar poziția apelantului, precum că autoritatea vamală neîntemeiat a majorat valoarea în vamă a mărfii, este neîntemeiat.

La data de 26 aprilie 2023 SRL „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan, a depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 05 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 1-14, vol.4), solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie remisă cauza la rejudecare.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, decizia de neacceptare a valorii de tranzacție a fost adoptată prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al Comisiei de experți a Biroului Vamal Centru privind amânarea determinării definitive a valorii în vamă. Anume prin acest act a fost adoptată decizia privind valoarea în vamă pentru toate tranzacțiile derulate de compania apelantă în temeiul contractului nr. KD-E78 din 1 decembrie 2017. Toate actele de inspecție se întemeiază pe decizia privind valoarea în vamă adoptată prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020. Deși biroul vamal Centru, în scrisoarea nr. 10275 din 11 august 2020 prin care a refuzat eliberarea unei copii a acestui act administrativ, menționează că el ar fi un act preparatoriu pentru completarea actului de inspecție și a deciziei de regularizare.

A invocat recurentul că, decizia privind valoarea în vamă adoptată de organul vamal prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 este folosită de la data emiterii lui ca temei de emiteră a actelor de inspecție și de majorare a valorii în vamă pentru toate importurile SRL „MMD”. Și în toate actele de inspecție, inclusiv cele contestate în prezenta acțiune, se menționează expres faptul că decizia privind valoarea în vamă a fost adoptată prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020.

Consideră recurentul consideră că procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 poate și urmează să fie contestat separat de actele de inspecție și deciziile de regularizare emise la caz, ceea ce a și făcut recurentul în acțiunea de contencios administrativ. Analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția dată de către instanța de apel este pripită și rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele. Mai mult, concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

A menționat recurentul că pentru soluționarea corectă a litigiului dedus judecătii, instanțele de judecată nu pot fi constrânse, la examinarea acestuia doar prin prisma normelor invocate de către autoritatea pârâtă, ci sunt libere să le analizeze și în raport cu prevederile relevante pentru soluționarea justă a litigiului dedus judecătii, importante fiind argumentele aduse în acest sens.

Astfel, a reținut că Codul administrativ consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Această dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

A susținut că, instanței de judecată îi revine o deosebită atenție de a determina raportul material-litigios dintre părți întru constatarea corectă a specificului obiectului

acțiunii și temeiului acesteia. Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

La data de 20 iunie 2023, Serviciul Vamal Centru, a depus referință prin care a solicitat declararea ca fiind inadmisibil a recursului depus de SRL „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul depus de SRL „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău la data de 05 aprilie 2023, care a fost expediată recurentului la data de 10.04.2023 (f.d. 250, vol. 3).

Alineatul (2) al art. 245 din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 12 aprilie 2023 (f.d. 251, vol.3).

La data de 26 aprilie 2023, SRL „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan, a depus recursul motivat împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 1-14, vol.4).

Astfel, recursul depus de SRL „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan, împotriva deciziei din 04 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de SRL „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, deus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul deus de SRL „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cadrul examinării cauzei și cererea de apel, care au fost analizate de către prima instanță și Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate corespunzător.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „MMD”, reprezentată de avocatul Petru Balan, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc